

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce: **A. B.**
státní příslušnost: X
t. č. pobytem X

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky**
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 10. 2021, č. j. OAM-629/ZA-ZA11-ZA03-2021,

takto:

- I. Žaloba *se zamítá*.
- II. Žalobce *nemá právo* na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému *se nepřiznává* náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Žalovaný zamítl žádost žalobce o mezinárodní ochranu jako zjevně nedůvodnou. Gruzie, odkud žalobce pochází, je totiž na seznamu bezpečných zemí původu. Žalobce s rozhodnutím žalovaného nesouhlasí. Domnívá se, že si žalovaný nezjistil správně skutkový stav. Krajský soud níže vysvětlí, proč tak žalobce namítá nedůvodně.

II. Rozhodnutí žalovaného a související skutkové okolnosti

2. Žalobce podal dne 23. 8. 2021 žádost o udělení mezinárodní ochrany. Jako důvod uvedl, že čelí pronásledování kvůli problémům svého otce. V bytě, kde bydlela milenka jeho otce, došlo v lednu 2021 k tragické události. Otec byl u ní návštěvě. Byla tam i její dcera s přítelem. Otec měl v kapse zbraň, opil se a usnul. Zbraň mu vytáhli z kapsy a přítel dcery otcovy milenky si s ní začal hrát. Omylem se střelil do hlavy a zemřel. Jeho otec začal vyhrožovat, že za to zabije žalobce, stejně jako otec žalobce zabil jeho syna. V únoru 2021 zapálil žalobci auto i jejich dům. V březnu 2021 pak žalobce v Telavi napadli příbuzní zesnulého muže. Pořezali ho. Přijela policie a zasáhla. Další incident se stal v červnu. Žalobce a jeho přátelé se poprali s příbuznými zesnulého. Po zásahu policie jej odvezli do nemocnice, ale nikoho nezatkli. Žalobce tyto problémy nijak neřešil, zůstával doma. V Tbilisi problémy neměl. Stejně tak neměl problém se státními orgány. Chce zůstat v ČR, než se situace Gruzii uklidní.
3. Žalovaný ovšem rozhodnutím ze dne 18. 10. 2021, č. j. OAM-629/ZA-ZA11-ZA03-2021 („napadené rozhodnutí“) zamítl žádost žalobce jako zjevně nedůvodnou. Poukázal na skutečnost, že Gruzie je podle vyhlášky č. 328/2015 Sb. („vyhláška“) bezpečnou zemí původu. Shromáždil si také informace o zemi původu, konkrétně materiál *Hodnocení Gruzie jako bezpečné země původu* z listopadu 2020 („Hodnocení Gruzie“). Podle této zprávy v Gruzii obecně a soustavně nedochází k pronásledování ve smyslu čl. 9 směrnice č. 2011/95/EU, ani k mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení, trestům či hrozbě z důvodu svévolného násilí. V Gruzii neprobíhá žádný aktivní mezinárodní nebo vnitřní konflikt. Centrální vláda nemá pod kontrolou pouze separatistické regiony Abcházie a Jižní Osetie. Gruzie je členem OSN. Ratifikovala a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, včetně norem týkajících se účinných opravných prostředků. Ochranu proti pronásledování nebo špatnému zacházení upravuje řada zákonů. Gruzie je přijímala téměř vždy v součinnosti s Radou Evropy a dalšími mezinárodními organizacemi.
4. Gruzínská ústava podle *Hodnocení Gruzie* garantuje základní práva a svobody, včetně svobody volného pohybu a zákazu mučení a jiného, krutého, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Dochází ale například k porušování soudní nezávislosti a nestrannosti, porušování soukromí a násilí vůči LGBTI osobám. Gruzie umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží nad stavem dodržování lidských práv. Gruzínská vláda také spolupracovala s Úřadem Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky i s dalšími humanitárními organizacemi na poskytování ochrany a pomoci vnitřně přesídleným osobám, uprchlíkům a dalším skupinám. Gruzínští občané mohou podat stížnost ke státnímu zastupitelství a dalším justičním institucím. Případnou nečinností nebo zneužitím pravomocí státních orgánů se rovněž zabývá ombudsman a řada nevládních organizací, které poskytují efektivní pomoc v případech porušení práv jednotlivců.
5. Na základě výpovědi žalobce a informací plynoucích z *Hodnocení Gruzie* žalovaný shledal, že v případě žalobce lze Gruzii považovat za bezpečnou zemi původu. Problémy žalobce jsou ryze osobní. Ani je nijak neřešil. Neobrátil se na policii. Nepodal žádost o pomoc ke státním orgánům, jako je prokuratura či veřejný obhájce lidských práv. Policie při jedné z potyček zasahovala, nic však nevyšetřovala a útočníky propustila. Na její nestandardní postupy si však žalobce nestěžoval. Podle žalovaného má žalobce v Gruzii možnost využít ochrany kompetentních orgánů, které sám nevyužil. Se státními orgány podle vlastních slov problémy neměl. Může navíc využít přesídlení v rámci Gruzie. Uváděl totiž, že

problémy měl jen v Telavi, nikoliv v Tbilisi. Žalovaný proto shledal naplnění podmínek pro zamítnutí žádosti pro zjevnou nedůvodnost podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu („zákon o azylu“).

III. Žaloba a vyjádření žalovaného

6. Žalobce namítá, že si žalovaný řádně nezjistil skutkový stav a nepřihlédl ke všem rozhodným skutečnostem. Otec žalobce se účastnil tragické události, při které se zastřelil mladý muž. Jeho otec dává tuto událost za vinu otci žalobce. Chce se mu pomstít stejným způsobem a zabít žalobce. Žalobce je od té doby obětí pronásledování a nebezpečného vyhrožování. Útočníci mu v březnu 2021 zapálili auto a jeho dům. V červnu žalobce pobodali při rvačce. Policie zde zasahovala, ale útočníky propustila a nepotrestala. Pro žalovaného je relevantní jen to, že žalobce pochází z Gruzie. Nezabýval se dostatečně hrozbou ze strany soukromých osob.
7. Společně se žalobou podal žalobce návrh na přiznání odkladného účinku.
8. Ve vyjádření k žalobě žalovaný uvádí, že dostatečně zjistil skutkový stav. Neuvádí nové skutečnosti, které by měly relevanci pro rozhodnutí soudu.

IV. Posouzení věci krajským soudem

9. Žalobu podala oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní; „s. ř. s.“), ve lhůtě podle § 32 odst. 1 zákona o azylu. Krajský soud ve věci rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání.
10. Žaloba *není důvodná*.
11. Podle § 16 odst. 2 zákona o azylu se jako zjevně nedůvodná zamítne žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který ČR považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze. V souladu s § 16 odst. 3 zákona o azylu platí, že pokud jsou tu předpoklady pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany pro zjevnou nedůvodnost, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b. Jsou-li tu předpoklady pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany pro zjevnou nedůvodnost podle § 16 odst. 2, rovněž se *neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a*.
12. Základem vnitrostátní úpravy konceptu bezpečných zemí původu je směrnice č. 2013/32/EU („procedurální směrnice“). Ta v bodu 40 preambule uvádí, že *pokud lze třetí zemi pokládat za bezpečnou zemi původu, měly by mít členské státy možnost označit ji za bezpečnou a vycházet z domněnky, že je pro daného žadatele bezpečná, pokud žadatel neprokáže opak*. Z bodu 46 preambule vyplývá, že členské státy se mohou rozhodnout, zda budou posuzovat bezpečnost země původu případ od případu nebo označí země jako bezpečné přijetím seznamu těchto zemí. ČR zvolila druhou z těchto variant (viz § 86 odst. 4 zákona o azylu). Seznam bezpečných zemí původu obsahuje § 2 vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců. V souladu s bodem 7 tohoto ustanovení *Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu Gruzii, s výjimkou Abcházie a Jižní Osetie*. Zařazení Gruzie na tento seznam znamená, že (s příslušným teritoriálním omezením) splňuje výše podmínky pro označení země

za bezpečnou podle § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, který vychází z procedurální směrnice (viz příloha č. I procedurální směrnice). Žalovaný tedy nemá povinnost tyto podmínky zkoumat jednotlivě ve vztahu ke každé žádosti o mezinárodní ochranu

13. Pokud tedy žadatel pochází z bezpečné země původu, předpokládá se, že jeho žádost o mezinárodní ochranu je nedůvodná, protože mu v zemi původu nehrozí pronásledování ani vážná újma. Tato domněnka je ovšem vyvratitelná. A každý žadatel pocházející z bezpečné země původu má možnost prokázat, že v jeho konkrétním případě by se domněnka bezpečnosti uplatnit neměla. Žadatel tedy musí prokázat, že právě jemu „hrozí větší riziko pronásledování nebo vážné újmy než ostatním osobám v obdobném postavení. Jak bylo uvedeno výše, obdobné podmínky nejsou u standardních žádostí o mezinárodní ochranu (minimálně, pokud jde o zkoumání podmínek pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu) vyžadovány, a tudíž označení určité země za bezpečnou zemi původu v podstatě zvyšuje důkazní břemeno na straně žadatelů o mezinárodní ochranu“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70). Aby žadatel toto důkazní břemeno unesl, musí nejen tvrdit relevantní skutečnosti z hlediska důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, ale zejména tato tvrzení prokázat.
14. Žalobce prvně namítá, že žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav. *V případě použití institutu bezpečné země původu však žalovaný nemá povinnost zjišťovat skutkový stav v takovém rozsahu, jako je tomu u plného meritorního přezkumu žádosti.* Jak totiž vyplývá z § 16 odst. 3 zákona o azylu, v těchto případech se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany uvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl čelit pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a. Je proto postačující, pokud žalovaný jako podklad pro vydání rozhodnutí využil pouze zprávu *Hodnocení Gruzie*, která zdůvodňuje naplnění podmínek pro zařazení Gruzie na seznam bezpečných zemí původu. Teprve pokud by žalobce předložil důkazy, že v jeho případě Gruzii za bezpečnou zemi považovat nelze, musel by žalovaný shromáždit dodatečné informace, na jejichž základě by hodnotil relevanci těchto důkazů a tvrzení žalobce ve vztahu k jednotlivým důvodům pro udělení mezinárodní ochrany. Žalobce však žádný takový důkaz nepředložil.
15. Žalobce uvedl, že má obavy z návratu do Gruzie kvůli problémům, které vznikly po nešťastném úmrtí přítele dcery milenky jeho otce. Stal se pak podle svých slov obětí útoku příbuzných zesnulého. Původcem pronásledování ve smyslu zákona o azylu může být i soukromá osoba. V těchto případech se ale žadatel o mezinárodní ochranu musí obrátit se žádostí o pomoc nejprve na vnitrostátní orgány. U bezpečné země původu totiž platí presumpce dostupnosti vnitřní ochrany (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2007, č. j. 4 Azs 195/2006-149). Možnost využití vnitrostátních právních prostředků ochrany představuje jedno z kritérií pro posouzení státu jako bezpečné země původu. To znamená, že již označením Gruzie jako bezpečné země původu se vytváří domněnka, že možnost využití vnitrostátních prostředků ochrany existuje. Není-li tedy zjevné, že tyto orgány nemohou či nechťejí účinnou ochranu poskytnout (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2021, č. j. 6 Azs 168/2020-50). Pak je ale na žadateli, aby to případně prokázal (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008-57).
16. Žalobce se ovšem na žádné vnitrostátní orgány neobrátil. K potyčkám, jejichž bil obětí, se policie dostavila. Žalobce pak sice tvrdil, že nic nevyšetřila a útočníky propustila. Na její počínání si ovšem nestěžoval. Netvrdil, že by mu nemohla poskytnout účinnou ochranu.

Popisované problémy nijak neřešil, jen zůstával doma. K tomu lze dodat, jak uváděl žalovaný ve svém rozhodnutí, že daným problémům žalobce čelil jen ve městě Telavi, nikoliv v Tbilisi, kde pak pobýval. Za těchto okolností se mu nemohlo podařit prolomit domněnku, že Gruzie je v jeho případě bezpečnou zemí původu. Námitky žalobce jsou proto nedůvodné.

VI. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

17. Krajský soud pro nedůvodnost žalobních námitek žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.). Neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady řízení nevznikly (§ 60 s. ř. s.). O návrhu na přiznání odkladného účinku krajský soud samostatně nerozhodl, protože bezodkladně rozhodl ve věci samé. Žalobci již nezasílal vyjádření žalovaného k žalobě. Oproti rozhodnutí žalovaného neobsahovalo žádnou novou argumentaci. Právo žalobce na kontradiktornost řízení proto nevyžadovalo, aby mu krajský soud vyjádření žalovaného přeposílal k replice.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. *Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.* V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát.

Brno 12. ledna 2022

Martin Kopa, v. r.
samosoudce